

FISIOTERÀPIA EN ESPECIALITATS CLÍNiques I

Dades generals

- **Curs acadèmic:** 2013-2014
- **Descripció:** L'assignatura de Fisioteràpia en Especialitats clíniques I es centra en exposar les bases fisioterapèutiques de les afeccions traumàtiques i ortopèdiques. L'assignatura té com a objectiu dotar l'alumne dels coneixements, habilitats i actituds que aplicarà als pacients amb antecedents traumatològics o ortopèdics susceptibles de rebre tractament de fisioteràpia. Comprenent la base del procés patològic i de reparació dels diferents teixits l'alumne tindrà la capacitat de seleccionar els mitjans físics més adequats en cada cas, tant pel tractament com per a la prevenció, i realitzar una avaluació completa des del punt de vista de la fisioteràpia.
- **Crèdits ECTS:** 3 Obligatòria
- **Idioma principal de les classes:** Català / Castellà
- **S'utilitza oralment la llengua anglesa en l'assignatura:** Gens (0%)
- **S'utilitzen documents en llengua anglesa:** Competència Bàsica (10%)
- **Durada:** Semestral (2n)
- **Curs:** 2n
- **Professorat:** [YOLANDA VERGÉS FORÉS](#); [JOAQUIM RENAU BAHIMA](#)

Competències

Competències específiques:

A24 Elaborar i emplenar de forma sistemàtica la història clínica de fisioteràpia completa, on es registren de forma adequada i eficaç tots els passos seguits des de la recepció del pacient / usuari fins l'informe a l'alta de fisioteràpia.

A25 Valorar l'estat funcional del pacient / usuari, considerant els aspectes físics, psicològics i socials, per la qual cosa haurà de: a) rebre el pacient, recollir i valorar les dades subjectives manifestades per l'usuari i / o les persones significatives del seu entorn; b) aplicar els procediments adequats de valoració en fisioteràpia, la qual cosa inclou executar les proves elèctriques i manuals destinades a determinar el grau d'afectació de la innervació i de la força muscular, les proves per determinar les capacitats funcionals, l'amplitud del moviment articular i les mesures de la capacitat vital; c) identificar les dades i descriure les alteracions, limitacions funcionals i discapacitats trobades reals i potencials, d) registrar de forma sistemàtica les dades significatives de la informació recollida i expressar de forma correcta en la història clínica de fisioteràpia.

A26 Determinar el diagnòstic de fisioteràpia d'acord amb les normes reconegudes internacionalment i amb els instruments de validació internacionals. Aquesta competència inclou jerarquitzar les necessitats del pacient / usuari per atendre amb prioritat aquelles que més comprometen el procés de recuperació.

A27 Dissenyar el Pla d'Intervenció de Fisioteràpia. Elaborar un Pla específic d'Intervenció de Fisioteràpia utilitzant habilitats de resolució de problemes i raonament clínic: d'acord amb els recursos disponibles; formulant els objectius d'intervenció amb l'usuari i, si escau, amb les persones significatives del seu entorn, recollint les seves expectatives respecte a l'atenció, seleccionant els protocols o procediments més adequats a l'atenció planificada i atenent els criteris d'adequació, validesa i eficiència.

A28 Executar, dirigir i coordinar el pla d'intervenció de fisioteràpia, atenent el principi de la individualitat de l'usuari i utilitzant les eines terapèutiques pròpies de la fisioteràpia, és a dir, el conjunt de mètodes, procediments, actuacions i tècniques que mitjançant l'aplicació dels mitjans físics curen, recuperen, habiliten, rehabiliten, adapten i readaptar les persones amb deficiències, limitacions funcionals, discapacitats i minusvalideses; prevenen les malalties i promouen la salut a les persones que volen mantenir un nivell òptim de salut. Això implica establir i aplicar els mitjans físics terapèutics en els tractaments que es prestin als usuaris de totes les especialitats de medicina i cirurgia on sigui necessària l'aplicació dels mitjans esmentats. Dissenyar i aplicar exercicis terapèutics, amb mètodes especials, per a les malalties i lesions cardiorespiratòries, ortopèdiques, traumatològiques, pediàtriques, reumatològiques, geriàtriques, neurològiques, pneumològiques, esportives, així com per les alteracions del raquis, la incontinència urinària i fecal i els exercicis maternals preparat i postpart. Dissenyar i aplicar

els procediments de cinesiteràpia, mobilització, manipulació, massoteràpia, teràpia manual, osteopatia, quiropràxia i altres tècniques manuals. Dissenyar i aplicar les distintes modalitats d'electroteràpia, termoteràpia i crioteràpia, fototeràpia, ultrasonoteràpia, vibroteràpia, magnetoteràpia, ergoteràpia i pressoteràpia. Dissenyar i aplicar les distintes modalitats d'hidroteràpia, balneoteràpia, climatoteràpia, talassoteràpia, etc. Dissenyar i aplicar les diverses modalitats dels mètodes i tècniques terapèutiques reflexes així com d'altres teràpies manuals específiques, alternatives o complementàries afins al camp de competència de la fisioteràpia. Establir i aplicar el tractament en grups a usuaris amb problemes similars. Fomentar la participació de l'usuari i la família en el seu procés de recuperació. Prevenir i evitar els riscos en l'aplicació del tractament. Establir el pla de pautes que ha de seguir durant el tractament.

A30 Elaborar l'informe per donar l'alta de fisioteràpia. Quan consideri que s'han cobert els objectius proposats, bé per curació del procés o bé perquè s'hagin esgotat les possibilitats de recuperació amb les mesures terapèutiques a l'abast, es proposarà l'alta de fisioteràpia i s'elaborarà l'informe pertinent.

Competències transversals:

B1 Aprendre a aprendre

B2 Resoldre problemes complexos de forma efectiva en el camp de la fisioteràpia. Mostrar la seva orientació al pacient / usuari, posant de manifest en la seva actuació que el ciutadà i les seves necessitats són l'eix al voltant del qual giren les seves decisions.

B3 Aplicar pensament crític, lògic i creatiu, demostrant dots d'innovació i motivació per la qualitat.

B4 Treballar de forma autònoma amb responsabilitat i iniciativa.

Competències nuclears:

C2 Utilitzar de manera avançada les tecnologies de la informació i la comunicació.

C3 Gestionar la informació i el coneixement.

C4 Expressar-se correctament de manera oral i escrita en una de les dues llengües oficials de la URV.

Resultats d'aprenentatge

---

1. Realitzar els mètodes d'exploració i valoració funcional de l'aparell locomotor.
2. Marcar objectius terapèutics i preventius a curt i llarg termini.
3. Aplicar adequadament les tècniques fisioterapèutiques generals i específiques per assolir els objectius proposats.
4. Elaborar fórmules de valoració dels resultats.
5. Identificar i comprendre els factors que influeixen en els processos sobre els quals actua el fisioterapeuta, el que li permet utilitzar els mètodes de tractament habituals amb una millor comprensió i, fins i tot, modificar-los de forma racional d'acord amb l'afecció individualitzada.
6. Aconseguir un mètode en el treball: organització, quantitat i qualitat de treball.
7. Relacionar-se de forma adequada amb l'equip de treball: Tenir bona disposició per a la col·laboració. Aportar idees de possible aplicació. Comportar acord amb les normes del servei.
8. Saber avaluar la situació del pacient dins de cada nivell de la patologia.
9. Conèixer els elements discriminants per a cada procés patològic.
10. Conèixer i preveure totes les situacions de risc per al pacient en el context de la Fisioteràpia.
11. Saber dissenyar el pla de tractament.
13. Conèixer que és la Medicina Física i de Rehabilitació.
14. Identificar els diferents membres de l'equip de rehabilitació i les funcions. Distingir els diferents models de relació professional dins l'equip de rehabilitació.

Continguts

Tema 1: Introducció general. Generalitats del tractament de fisioteràpia en les lesions traumològiques.

Tema 2: Fisioteràpia en el tractament en las fractures òssies. Conceptes generals.

Tema 3: Fisioteràpia en el tractament de lesions en parts toves. Conceptes generals.

Tema 4: Complicacions de la patologia traumàtica. Tractament de fisioteràpia.

Tema 5: Tractament de fisioteràpia en traumatologia i ortopèdia d'extremitat superior.

Tema 6: Tractament de fisioteràpia en traumatologia i ortopèdia d'extremitat inferior.

Activitats

Quadre de competències-activitats

Tipus d'activitat	A24	A25	A26	A27	A28	A30	B1	B2	B3	C2	C3	C4
Classes magistrals	■			■	■	■				■		
Seminaris	■	■	■	■	■	■		■				
Classe Pràctica	■	■	■	■	■		■	■	■			
Proves d'avaluació	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■

Tipus d'activitat	Hores amb professor	Hores sense professor	Total
Classes magistrals	22	14	36
Seminaris	2	2	4
Classes Pràctiques	6	2	8
Prova d'avaluació	4	23	27
Total	34	41	75

Tipus d'activitat
Activitats introductòries
Classes magistrals
Resolució de casos (grup)
Classe Pràctica
Prova d'avaluació

Les dades que apareixen a la taula de planificació són de caràcter orientatiu, considerant l'heterogeneïtat de l'alumnat.

Avaluació i qualificació

Activitats d'avaluació

Activitat d'avaluació	Competència	Descripció de l'activitat	% Nota
AA Teòric	A24A25 A26A30 B1B3 C2C3C4	Examen tipus resposta curta. Avaluació continua Juny.	50%
AA Pràctica. Cas clínic	A24A25A27 A28 B2B3B4 B11 C3C4	Examen d'habilitats pràctiques amb resolució i exposició de cas clínic. Avaluació continua Juny.	50%

Qualificació

AVALUACIÓ CONTÍNUA: (Juny)

- És imprescindible haver assistit al 80% de les sessions pràctiques per acollir-se a aquesta modalitat.
- Cal aprovar cada una de les parts (Teòrica i Pràctica) amb una nota igual a 5 o superior per poder fer mitjana (Teòrica 50% i Pràctica 50%) de la nota final i d'aquesta manera aprovar l'assignatura en aquesta modalitat.

AVALUACIÓ FINAL: (Juny)

- L'alumnat que no ha assistit al 80% de les sessions pràctiques, o no hagi superat l'avaluació contínua, ha de fer l'examen final en el que s'avalua el contingut teòric i pràctic de tot el curs (mateix tipus examen que en l'avaluació contínua), es segueix el mateix criteri que en l'avaluació contínua.
- L'alumnat que ha assistit al 80% de les sessions pràctiques i no hagi superat alguna de les parts, només s'haurà de presentar a les parts suspeses.

Criteris específics de la nota No Presentat:

Es considerarà un alumne no presentat aquell que no es presenti a l'avaluació final no havent superat l'avaluació contínua.

Bibliografia

- NETTER FH. Sistema musculoesquelètic. Anatomía, fisiología y enfermedades metabólicas. 4ª ed. Barcelona: Masson; 1994.
- NETTER FH. Sistema musculoesquelètic. Traumatología, evolución y tratamiento. 4ª ed. Barcelona: Masson; 1994.
- NETTER FH. Sistema musculoesquelètic. Trastornos del desarrollo, tumores, enfermedades reumáticas y reemplazamiento articular. 4ª ed. Barcelona: Masson; 1994
- NETTER FH. Atlas de Anatomía Humana. 5ª ed. Barcelona: Masson; 2011.
- MORA E, DE ROSA R. Fisioterapia del aparato locomotor. Madrid: Síntesis; 1998.
- BROTZAMAN BS, MANSKE RC. Rehabilitación ortopédica clínica. 3ªed. Barcelona: Elsevier; 2012
- SERRA MR, DÍAZ J, SANDE MLL. Fisioterapia en traumatología, ortopedia y reumatología. 2ªed. Barcelona: Masson; 2003.
- HAANER-BECKER, SCHOER D. Manual de tècniques de fisioteràpia. Aplicación en traumatología y ortopedia. Barcelona: Paidotribo; 2001.
- HOPPENFELD S, MURTHY VL. Fracturas tratamiento y rehabilitación. Madrid: Marban Libros; 2004.
- BOGER GW, HOPP R, ROLLER F. Fisioteràpia para ortopedia y reumatología. Barcelona: Paidotribo; 2000
- ROUVIERE H, DELMAS H, DELMAS V. Anatomía humana descriptiva, topográfica y funcional (3 volums). 11a ed. Barcelona: Ed. Masson; 2006.

- PUTZ R, PABST R. Sobotta Atlas de anatomía humana (2 volums). 23ª ed. Madrid: Elsevier; 2012
- FUCCI S, BENIGNI M, FORNASARI V. Biomecánica del aparato locomotor aplicada al acondicionamiento muscular. 4ª ed. Madrid: Elsevier; 2003.
- KAPANDJI, AI. Fisiología articular: esquemas comentados de mecánica humana. Tomo 3, Tronco y raquis. Madrid: Panamericana; 2002.
- KAPANDJI, AI. Fisiología articular: esquemas comentados de mecánica humana. Tomo 1, Miembro superior. Madrid: Panamericana; 2001.
- KAPANDJI, AI. Fisiología articular: esquemas comentados de mecánica humana. Tomo 2, Miembro inferior. Madrid: Panamericana; 2002.
- TIXA S. Atlas de Anatomía Palpatoria del Cuello, Tronco y Extremidad Superior. Barcelona: Masson; 2000.
- TIXA S. Atlas de Anatomía Palpatoria de la Extremidad Inferior. Barcelona: Masson; 1999.

Assignatures recomanades

- Anatomia
- Procediments generals de fisioteràpia
- Cinesiteràpia
- Valoració en fisioteràpia I i II
- Mètodes específics d' intervenció en fisioteràpia
- Patologia quirúrgica.